

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОТТІВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДІВ
СЮМО В ЗЛУЧЕННІ ДЕРЖАВНІХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ

РІК XXXX

Число 91. Джерси Ситі, Н. Дж., п'ятниця, 18 квітня, 1924.

VOL. XXXI No. 91. Jersey City, N. J., Friday, April 17, 1924.

THREE CENTS

Сенатори за ще дальшим обмеженням іміграції.

ВАШІНГТОН, 16. квітня. — З огляду на те, що сенат ухвалив учора постанову про виключення Японії з Америки без потрібної формальності, нині підано сю постанову під формальне голосування сенату, при чому за виключенням голосувало 71, проти 4 сенаторів.

Сенатор Рід, республіканець з Пенсильнії, пропонує описати резолюцію, щоб після 1. липня 1927. року не пускали до Злучених Держав на рік більше як 150,000 нових імігрантів. При тім кожний край мав би мати з того числа нових імігрантів число, відповідаюче відношенню його імігрантів в Злучених Державах до решти населення краю.

ПІДСОДЬЯ УЖЕ ФОРМАЛЬНО ЗАКИД ХАБАРНИЦТВА ПРОТИ МІНІСТРА

ВАШІНГТОН, 16. квітня. — Гастон Мікс, бувший агент департаменту судніцтва, виступив нині як свідок перед сенатним комітетом, розслідуючим діяльність бывшего міністра судніцтва Догерті, та півня проти вищих федеральних урядників ряд поважних закидів.

Межи ними говорив він, що Мічел Палмер, генеральний прокуратор (міністр судніцтва), в кабінеті Вільсона в час війни, теж допускав таких надкуш, що пізніший кабінет президента Гардінга рішив вивести проти нього слідство, за ті надкуші. Слідство, однак, здержало, бо Палмер мав дуже великі впливи серед демократичних конгресменів та сенаторів, яких республіканці потребували. Свідок давав до зрозуміння, що в сій справі Догерті міг бути перекуплений.

ХОЧЕ ПІДВИСИТИ ПОЧТОВУ ОПЛАТУ НА ГАЗЕТИ.

ВАШІНГТОН, 16. квітня. — Головний поштоматр Нью-Йорка до конгресу пропонує, щоб гроші, потрібні на підвищу поштовим робітникам, стягати через підвищення почтової оплати на поштоматр другої класи, в котрій пересякається газети. Ню думає, що в сій спосіб можна стягнути в рік 43 мільйонів доларів в рік.

СТРАЙК РОБІТНИКІВ У РАФІНЕРІЯХ.

БЕЛОН, Нью-Джерсі, 16. квітня. — Страйк робітників у рафінеріях підприємства Екенуол Ойл Ко. почався без заворушення. Коло фабрики стоїть уже коло 30 німет, відарляючих всіх робітників, що хотіли йти до фабрики.

Заворухи німак не було, а нинішні урядники кажуть, що він не буде, як що підприємство не буде спроваджувати страйкарів та гамешів. Командант місцевої поліції заявив, що він відправити усіх страйкарів поза границі міста.

Страйкарі висміяють Джона Д. Ракефелера Молодшого, котрий писав книжки, що все непорозуміння межи підприємством та робітниками можна усунути через відповідні особисті зносини між ними. Робітники кажуть, що вони хотіли такі зносини навести та просили Ракефелера на вечеру, щоб поговорити про свої непорозуміння, але Ракефелер не дівся запрошення, хоча всі американські газети про це запрошення писали. Страйкарі вважають, що в сій спосіб Ракефелер доказав, що його писання була байдужа.

На страйк вийшли поки що тільки робітники Векуюм Ойл Ко., котрі є немовби філією головного нафтового підприємства Стандард Ойл Ко., котрого робітники поришають страйк сини димів.

ЗНОВА ВИРИНАЄ ГРИЗБА СТРАЙКУ АКТОРІВ.

НЬО ЙОРК, 16. квітня. — Переговори авторської кої з товариством підприємств, які велись вже від довшого часу і то так допили, що здавалось, небезпека нового страйку з кінематома має усунути на все, знова дивили до питань, яких переговори не можуть як слід погодити. Через те можна сподіватися, що з початком цього червня таки прийдє до акторського страйку.

СПРАВА ІМІГРАНСЬКОЇ КВОТИ ПЕРЕД СУДОМ.

ВАШІНГТОН, 16. квітня. — Перед Найвищим Судом Злучених Держав розібрали нині відіки жалібського суду в Саломона Готліба проти рішення федерального суду в Нью-Йорку, котрий не хотів, щоб до Злучених Держав родились сенат рабін на тії основі, що хоча рабін має право приїзду сюди, як священник других релігій, одних його родина має бути зачислена до звичайних, несприятельно імігрантів.

Адвокат уряду признав на суді, що конгрес, ухвалюючи іміграційний закон, не хотів пускати священників, а задержувати їх родили. Зате адвокат правого пішов ще далі та говорив, що цілий закон треба розуміти так, що жиди й діти нікого імігранта не повинні бути задержані. На це відповів адвокат уряду, що в той спосіб цілий іміграційний квотовий закон зійшов би на ніщо.

ПЕРЕДВИБОРЧІ ЗАХОДИ.

НЬО ЙОРК, 16. квітня. — Республіканська конвенція стейту Нью-Йорку рішила попірати політику Куліджа, заявляючи, що тим самим за тим, щоб він був кандидатом республіканської партії при наближаючих виборах.

ПОДОРОЖ АМЕРИКАНСЬКИХ ЛЕГІОНІВ ДОВКОЛА СВІТА. ЧІНГІНГ, Аляска, 16. квітня. — Аероном майора Мартіна, провісник летючої машини Леймон-Сейт, літає і шав у воду. Летуня на других машинах вернулася зразу з дорги пошукати за Мартіном. Те саме зробили інші кораблі, що тоаришати подорожкою воюю. Остаточо кружляв Гал найшов Мартіна та його машину та шав іх з води, тільки переверзалих.

Колом навіт вони не задержали, бо вони дуже треба держати, поки іх літак не дістане другої машини.

УКРАЇНЦІ КУПИЛИ ДІМ ЗА 100,000 ДОЛАРІВ.

Український імігрант Пашко Соколовський, купив сукні дліма в Ньюарку, Нью-Джерсі, дім за 100,000 доларів. Соколовський приїхав сюди 12 літ тому після та звязав зразу до роботи при чистенні вікон. Працюючи в той спосіб, докибис такого майна, що міг тепер заплатити готівкою перш рату на великий мешкальний дім, що має приміщення на 16 родин.

Кілька американських газет подало не тільки со-вістку, але й розмову своїх репортерів з Соколовським. Заміттю, що Соколовський в сих розмовах кілька разів підкреслює, що він походить з України, тоді як в більш сучасні, що навіть чиміс-лі У. Н. Р., вертаючи з Києва, говорили, що вони ідуть з Росії.

ПРОПАГАНДА ЗА "ФАЙ О КЛОК ТІ".

Англійський фільмпрот сер Чарльз Гіттем заявив, що у найкоротшому часі відіде до Америки, щоб пропитувати між Американським уживанням чаю.

На його думку, Американці не знають, як до здорово пити чай. Тому хоче переказати й нахвалити до цього. Що то є намір чисто "фільмпротійний" виходить хочби з цього: британські колонії продукують річно сто мільйонів фунтів чаю, для якого треба конче йтии ринку збуту. Само собою значай "файл о клок ті", дуже по-добає торговати чаю. Тимчасом на біду, Американці підчас свого "файл о клок ті" пють чаю. Вони м. р. зужили майже півтора мільярда фунтів кави, шістьсот мільйонів більше як перед Гіттемом. Тойсам сер Чарльз Гіттем каже, що кавз далеко іквідна для людського організму як чай — тому рішався на цей фільмпротійну мандрівку.

НОВИЙ СПОСІБ ПОБОРОВАННЯ НЕГРАМОТНОСТІ.

Харківська большевицька газета "Вісти" подає такий випадок.

Ще 1. березня ц. р. в клобо будівельних робітників відбувся суд над неписьменною робітницею тютюнової фабрики яка рушила одну складову част машини з написом "не торкайся" і поранила таким чином працюючого робітника. Цей суд був вайшовитий сучасними курсів по ліквідації неграмотності під керівництвом Всеукраїнського, і пройшов дуже інтересно. На суді було присутніх 200 робітників, що слухали його з великим зацікавленням. На чому полагав цей суд? Чи може направи до бігитио засудили на яку кару? Ні! На тому суді виголошено було кілька рефератів, що осуджували неграмотність а також неохоту тих неграмотних, які не бажають вчитися грамотності, через своє небажалоство аболінітство. Цей спосіб поборювання неграмотності дієсно дуже оригінальний і наважний до певного трагічного випадку, що стався через неграмотність, може дієсно осягнути деякі наслідки. Там є майстри для агітації.

СКРИПАК, ЩО ЗВУКАМИ РОЗБИВАЄ СКЛО.

Віолініст Джаспер із Бостона зацікавив дубовку не так своєю грою, як спеціальною віртуозністю розбивання кришталевих звуків скрипки. Як лише він потягне скрипку по струнах, кристали, які є в кімнаті, тріскають з сильним відгосом. Цю незвичайну повну почали студіювати вчені. Джаспер із гроюма професором фізики замкнувся в кімнати, де булз два високі зеркала. Скрипак почав свою продукцію. Перші звуки були тухлі, майже виносували, але потім не надійно зударилися, зважилися у жойкій стонучій ритмі і два зеркала нараз розтріскалися, начеб іх перерізав якийсь невидимий діамант. Три фізики зійшли були в щему; деякі голоси злучені у спеціальну комбінацію втворюють в роздується сильне фізювання, (вібрацію) воздуха, що є в силі розбити молекулярну рівновагу скла.

ПОЛЬСЬКА ГАЗЕТА НА ПОЛІСЬКО.

В той час, коли між Українцями йдуть наради й міркування про одніюкий український часопис на Волині й про його напрямки, в Бересті над Бугою powstała ще одна польська група, що має видавати свій часопис. Група має мати 250 мільярд марок і наміряється зидити влашту друкарню.

ПОВІТОВА ПОЛІТИЧНА НАРАДА В РАВІ РУСЬКИМ.

Дня 25. березня с. р. відбувся в Раві Руській повітова політична нарада відпоручників всіх частин руського повіта. По перевесній дискусії над рефератом про теперішнє положення українського народу на цей бік руської лінії виснесо сідуючий резолюції:

1) Політична нарада відпоручників всіх частин руського повіта уважає конечним доведенне до остаточного обидення українських партій, котрі стоять на українських державницьких становищах. Звінає в українській партії, щоб зматіли до створення в наближеному часі Української Міжпартійної Верхоуної Ради.

2) Політична нарада в Раві Руській покинула до життя Політичну Раду і Повітову Кандидатську народної оборони на повіт Рава Руська, котрим ставить за завдання концентрувати ділову роботу на всіх ділянках національного життя руського повіта і давати тії роботи ініціативу та напрям.

ВІЙНА БУДУЧИНІ.

На банкеті "лондонського журналістичного товариства" генерал Гемілтон говорив про війну в будучині. В майбутній війні побудити цей, хто доведе до ліпшої механізації воювання. Франція вже сформувала кілька полків артилерії, танків і кінноти, котрі перевозитимуться моторами. Англія досі не показала ще такого "попстугу". Англія мусить розоружити дії третій місяці, а оставші заосмотрити в силні механічні й транспортні засоби. Вона здієність цих військ буде без порівняння більша, як цих які тепер Англія має під оружжя.

Лорд Черчилль спротивився поглядом Гемілтона. На його думку будучу війну поришуть електрика. Знову ж один Француз, що є иншої думки. Він каже, що в будучій війні рішати побіду: газ. Лише в одному погоджуються всі, що світ... як воював, так і не думає перестати воювати!

КАТАСТРОФА ПОВЕН: ПІД

ВАРШАВОЮ.

Висла виступила під Варшавою з берегі і заляла містечко Яблоню й доокліничі луги й ілі, перервала шлях Варшави — Модліні, варшавське передмістя Черняків і кільканих дільц сел. Воюю сплило багато будиноків. З ріжних сторін сигналізовано до Варшави випадки смерті. Під Яблонюю утворюлася велика ледова гать, яку розбиває польська артилерія. Небезпека далеко ще не усунула.

КАЛЕНДАРІ НА ВИЧЕРПАННІ КАСИДАРИ НА ВИЧЕРПАННІ

СПІШІТЬ З ЗАМОВЛЕННЯМИ

КАЛЕНДАР

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДН. СОЮЗА

на 1924 рік

ЦІНА З ПЕРЕСКОКОМ ЛИСЕ 30 ЦЕНТИ

БУЗЬОК

Перший український ілюстрований гувернський календар в Америці, котрий містить в собі 90 дуже цікавих зображень, 36 картини місяці, 45 зображень місяці і 130 зображень і картини щодня та щодня щодня. Тому, хто хоче розробити свій бізнес, розробити свій бізнес, розробити свій бізнес.

ЦІНА З ПЕРЕСКОКОМ ЛИСЕ 30 ЦЕНТИ

Ваша адреса: 63 BRAD ST., JERSEY CITY, N. J.

Ваша адреса: 63 BRAD ST., JERSEY CITY, N. J.

Ваша адреса: 63 BRAD ST., JERSEY CITY, N. J.

Ваша адреса: 63 BRAD ST., JERSEY CITY, N. J.

Ще одно велике шахрайство.

МОСКВА, 16. квітня. — Тут зачався нині конгрес товариства "Далой (єсть) з неграмотністю", де мало завдання просвітити маси Росії.

Товариство зачало свою акцію з спонукую і підмоного уряду і намерикувало було собі великі гроші. Однак воно навіт не зачіпало сія, які є сильними твердими неграмотності.

В першому році товариство обмекло свою діяльність до міст, де і там його діяльність була обмежена, бо великі мало-людий ждали до їх шийла для неграмотних. Товариство не вимогло навіт 5-ої частини свого пляну по містах.

По селаш товариство навіт не пробувало своєї роботи. По советській статистиці тепер в Росії більше як половина населення не може читати ні писати, а в деяких сторонах неграмотність є 70%. Найбільше неграмотних є в не російських краях, де іноді зовсім нема жадних шкіл і неграмотних є майже 100%. Однак і грамотність по селах дуже примітивна. Се, що людеграмотні, лише так називається; поправді вони ледви вміють трохи читати, а писати майже цілком не вміють.

Російський советський уряд виготовив був плян, щоб до 4 літ цілком знищити (заликувати) неграмотність при допомозі свого товариства "Геть з неграмотності", але не мало на се ані грошей ані вчителів, а також і самі неграмотні не хотять учитися у советських школах для неграмотних.

Товариство каже, що не має грошей ані вчителів і що не має навіт виконувати далі свої пляни.

ПРИМІТКА. — Большевицький "уряд" має гроші на свою групу пропаганду і на конгресний плян, але на який не має. Він пікінує будучою війну, що нібито досі неграмотність має турбувати людей, а по правді се такийсамі баси як і "світловою революцією" та "електрифікацією Росії". Що люди не хотять ходити до большевицьких шкіл, то не діло, бо пощо їм грамоти, коли заборолено друкувати і читати всі книги...

НІМЕЧЧИНА ЗА ПЛЯНОМ ДОСА.

БЕРЛІН, 16. квітня. — Німецьке правительство заявилося офіційно за пляном Доса. Само заву переслало воно алянтський комітет "вечних відшкодовань" в Парижі.

НІМЦІ ПРО ПЛЯН ДОСА.

БЕРЛІН, 16. квітня. — Німецькі промисловці готяться разом з правительством на прийняте пляну Доса.

ДОС В РИМІ.

РИМ, 16. квітня. — Сюди прибув генерал Дос. Він переговорив з прем'єром Муссоліні, щоб предявити його для пляну комісії експертів (знавців).

Також у вільних хвилях оглядає він римські старинності.

МАЛІ НАДІІ НА УСПІХ КОНФЕРЕНЦІІ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

ЛОНДОН, 16. квітня. — В утешних урядових кругах шораз менше вірять в успіх англійсько-російської конференції. Англії кажуть, що гаді серіозно трактувати большевицьку делегацію, коли Троцький і Зиновєв у Москві виголошувать промені проти Англії.

БОЛЬШЕВИКИ В ЛОНДОНІ.

ЛОНДОН, 16. квітня. — Большевицький "дипломат" що приїхав заключити і підписати мирний договір з Великою Британією, замешали гуртом в одному тутешньому "боряч-газ"и, де безупинно сваряться.

Скороніски (стенографісти) в большевицькій делегації вважають себе теж за дипломатів і та делегація їм се признає.

На засідання ця делегація де гусяком за Раковського, як школярі за учителя. У вільних хвилях ця делегація їдуть наверх баса-оглядати Лондон. Один з делегатів розуміє по англійськи і голосно постоє все цілий день.

РАТУЄ АВСТРИЙСКУ КОРОНУ.

ВІДЕНЬ, 16. квітня. — Фінансовий комісар в Австрії з рамені Ліги Народів, Шмідман, дав 300 мільярд корон з позички Ліги Народів на ратуном австрійської корони, якої австрійська загрозна криза тутешніх банків, котрі стратили великі суми у спекуляції французькими франками.

ПОЛЬША МАЄ ВСЕГО 20,000,000 У ЗОЛОТІ.

ВАРШАВА, 16. квітня. — Польські фінанси і далі в прикрому положенні. Млімо ошадистий і пильний захаль, щоб придати золота, польський скарб нині має всего 20 мільйонів доларів у золоті.

РУМУНІЯ КУПІЄ ЛІТАКИ.

БУКАРЕШТ, столиця Румунії, 16. квітня. — Румунське правительство підписало контракт купити літаки у Франції за 400 мільйонів лєй (22,000,000).

УПАДОК ПАШЧА.

БІЛГОРОД, столиця Югославії (Сербії), 15. квітня. — Старий "дир", прем'єр Пашча, уступив, коли телер за ним заявили тільки меншість у скучині (парламенті). Оплаче кажуть, що король його поклече наново до переведення нових парламентарних виборів, які він звичайно переводить при допомозі війська і жандармерії.

ЯПОНСЬКІ ГРОШІ ПАДУТЬ.

ТОКІО, столиця Японії, 16. квітня. — Японські гроші в останньому часі падають ізза упадку анвозу товарів з Японії. Нині продаюча ціна по 41 американських центів. (Прявляюча она коштує 50 центів).

ПЕРЕЛІДНЕННЕ В ЯПОНІІ.

ТОКІО, столиця Японії, 11. квітня. — Японський прем'єр Кідоу заявив на державній гостеприємній раді, що теперішній найважливішим питанням Японії є еміграція.

